

Evt. tiltak for å begrense smitten fram mot jul, særlig knyttet til julehandelen

Oppdragstekst

Helsedirektoratet gis i samråd med Folkehelseinstituttet i oppdrag å gi en vurdering av om det bør innføres tiltak som kan begrense smitte i perioden frem mot jul, særlig knyttet til julehandelen, og i så tilfelle komme med forslag til aktuelle tiltak.

Direktoratet bes bl.a. vurdere om endringer i åpningstider fram mot jul er et aktuelt tiltak. Dersom dette anses som aktuelt, ber vi om at direktoratet klargjør i hvilken grad dette krever regelverksendringer.

Frist for oppdraget settes til mandag 30. november kl.15.

Kontaktperson for oppdraget er Kristine Wexels (mkw@hod.dep.no eller telefon 22 24 86 77) og Benedicte Mørkved Larsen (bml@hod.dep.no eller telefon 22 24 83 74).

Svar på oppdraget bes sendt til Krisestab_NY@hod.dep.no med kopi til kontaktpersonene som nevnt ovenfor.

Folkehelseinstituttets vurdering

Folkehelseinstituttet har gitt smittevernråd til både kunder og handelsstanden for at julehandelen kan gjennomføres på en måte som ivaretar smittevernet. Enkelte kommuner har innført strengere tiltak for handel, slik som anbefalinger eller påbud om bruk av munnbind og krav om økt avstand. Vi viser til våre råd for julehandel som ble publisert på fhi.no den 19. november:

<https://www.fhi.no/nyheter/2020/smittevernrad-for-julehandel/>. De generelle anbefalingene i perioden vi er inne i nå, spesielt i områdene der det er mye smitte, er å holde seg mer hjemme og treffe færre folk. Dette må speiles i anbefalinger og bestemmelser omkring handel, slik at det ikke oppstår trengsel i butikker, kjøpesentre og i kollektivtransporten.

Følgende tiltak er aktuelle for å begrense smitte i perioden frem mot jul. Se nettsaken for råd til kunder. Vi gir her noe utvidede råd til handelsstanden (inkludert steder som har utlevering av pakker/post i butikk):

- Butikkeier må ta ansvar for å tilrettelegge for at kunder kan holde avstand, både inne i butikken, på kjøpesenteret, ved pakkedisker og eventuelt også utenfor butikklokalet hvis kundene må stå i kø.
- Unngå å slippe inn flere enn det er plass til i lokalet, slik at alle klarer å holde minst 1 meters avstand til andre i lokalet. I områder med høy smitterisiko kan det være aktuelt å anbefale 2 meters avstand, og man kan vurdere å sette maksantallet til for eksempel én kunde per 4 m².
- For kjøpesentre bør det utarbeides en strategi for hele senteret, inkludert fellesarealer. Det bør vurderes å ha vakter som tilser at anbefalingene følges.
- Tilrettelegg gjerne for netthandel eller andre løsninger for utlevering av varer.
- Vurder utvidede åpningstider for å unngå at mange kunder samles samtidig.
- Unngå tilbud som fører til at mange kunder møter opp på samme sted til samme tidspunkt.
- For å unngå storhandling før langhelgene bør det vurderes utvidede åpningstider i matvareforretninger. Med åpne butikker på flere helligdager i julen kan man redusere storhandling og press på butikker før jul. Utvidet salgstid for alkohol i butikk og på vinmonopol vil kunne gi ytterligere reduksjon i presset.
- Informer kunder om å holde seg hjemme ved sykdom.
- Oppfordre kunder til å handle på tidspunkter da det ikke er mange andre kunder i lokalet.
- Oppfordre kunder til å planlegge handelen på forhånd, ikke gå i større grupper i butikken, og at helst kun en eller to i familien tar seg av handelen
- Legg til rette for god håndhygiene i lokalet.
- Ta hensyn til risikogrupper, for eksempel ved å ha tidspunkter der de inviteres til å komme uten at andre kunder er til stede, men da bør antall kunder begrenses slik at det kan tilrettelegges for minst 2 meters avstand.

Arrangementer som konserter og liknende som samler mange personer på ett sted bør unngås.

Butikker og kjøpesentre som planlegger førjulsarrangementer, må forholde seg til lokale og nasjonale bestemmelser og råd for arrangementer.

[Arrangementer, samlinger og aktiviteter](#)

Utvidede tiltak knyttet til jule-/romjulshandel vil være spesielt viktig i områder med økende og høy smitterisiko og det må gjøres en helhetsvurdering lokalt av hvilke tiltak som er nødvendige.